

TÜRKÇE ZÜMRE TOPLANTI TUTANAĞI

I. Toplantı Bilgileri

Toplantının Adı : Türkçe Zümre Toplantı Tutanağı
Tarih : 18 Kasım 2025
Saat : 20:30
Yer : Google Meet
Katılımcılar : Türkçe Zümresi Öğretmenleri

II. Gündem Maddeleri ve Alınan Kararlar / İfadeler

Toplantıda aşağıda belirtilen gündem maddeleri sırasıyla ele alınmış olup, katılımcıların görüş ve beyanları kayıt altına alınmıştır

1. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeliyle ilgili görüşler

Tanılayıcı formların doldurulma ve değerlendirme sürecinin çok zaman aldığı ve veri açısından beklendiği kadar güvenilir sonuçlar veremeyeceği düşüncesi ifade edildi.

Yeni modelin öğretmene ekstra iş yükü getirdiği, etkinliklerin zamanında yetişmediği belirtildi.

Yeni modelde sistemin yeni adlandırmalarla olması gerekenden karışık hale getirildiği düşüncesi savunuldu.

Bakanlığın Maarif Model eğitimini almayan öğretmenlerin 5. sınıfların dersine girmemesi gerektiğine dair koyduğu kendi kuralını yeteri kadar uygulamadığı tespit edildi. Derse giren öğretmenin sistemi kendi çabasıyla çözmek zorunda kaldığı ifade edildi. Maarif Modeli eğitimlerinin verilmesi sürecinin her ilde farklı uygulama gösterdiği ifade edildi.

Modelin okuma ve yazma becerilerinin gelişimine katkı sağladığı görüşü dile getirilmiştir. Sistem kapsamında öğretmenlerden beklenen yeterliliklerin, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yapılacak sınav sonrasında daha net anlaşılacağı; söz konusu sınavın öğrenme çıktılarının niteliğini belirleyeceği ifade edilmiştir.

Yazma etkinliklerinin sınıfta yaptırılmaması önerildi. Etkinliklerin ev ödevi olarak verilmesinin öğrencinin performansını doğru bir şekilde ölçemeyeceğinden söz edildi. Ödevin evde yaptırılmasının riskleri; yazıyı yapay zekaya yazdırmak, yetişkinlerden yardım almak biçiminde sıralandı.

2. Ders materyalleri ile ilgili görüşler

Görme engelli öğrenci ve öğretmenlere ders kitaplarının zamanında gelmediği belirtildi. Kabartma kitapların zamanında öğretmenlere ulaşmamasının görme engelliler açısından bir savunuculuk alanı olduğu vurgulandı. Kitaplardaki karekodların erişilebilirlik anlamında görme engelli öğretmenleri zorladığına, öğretmenlerin bu sorunu kendi çabalarıyla çözdüklerine değinildi.

Braille ekran kullanabilen öğretmen ve öğrenciler için BRF formatındaki kitapların bir nebze olsun sorunları azalttığından söz edildi.

Görme engelli öğretmenin derse kendi materyaliyle girmesi gerektiği vurgulandı. Gören öğretmenlerin materyal olarak kitap ve bellek kullandıkları; bu durumun öğretmenler arasında bir eşitsizlik sorunu yarattığı ifade edildi.

Görme engelli Türkçe öğretmenlerinin sözel mantık ve görsel yorumlama alanlarına ait soru çözümünde hala bir çözüm bulamadığı belirtildi.

Öğrencilerin yazı kaliteleri ve diğer biçimsel sorunlar da ders materyali aynı zamanda dersin erişilebilirliği alanlarıyla ilişkilendirildi. Görme engelli bir öğretmenin öğrencilerinin yazılarını kontrol etme noktasında ikinci bir kişiye ihtiyaç duymasının öğretmen yeterliliğini etkilediği, bu meselenin de bir önyargı olarak önümüze çıktığı saptandı.

Sınavlarda, yazım kurallarıyla ilgili bir yönerge yazılması önerildi. Böyle bir yönergenin öğretmeni olası soruşturmada kurtaracak bir önlem olabileceği ifade edildi.

Belge tarama teknolojisinin kısa zamanda gelişim gösterdiği dile getirildi. Bu gelişimin el yazısını çözümlemeye de umut vaat ettiği belirtildi.

Konuşma ve dinleme sınavlarının yapılmasının zorunlu olmadığı, bu alanların süreç içinde izlenip değerlendirilebileceği konuşuldu. Ancak hem dinleme kazanımı hem de konuşma kazanımı için öğretmenlerin ellerinde bir ölçek olması gerektiği vurgulandı.

3. Sınıf yönetimi ile ilgili görüşler

5. sınıf öğrencilerinin daha çok ilkokul öğrencisi gibi davrandığına, öğrencilerin ortaokula uyumları için hatırı sayılır bir zaman diliminin geçirildiğine; 8 sınıfların sınava yönelik bir süreç geçirdikleri için biraz daha sakin bir okul dönemi geçirdiklerine dair görüşler öne çıktı. Ancak bu durumun okuldan okula farklılık gösterdiği ifade edildi.

Sınıfların giderek kalabalıklaşması, teknolojinin gelişmesiyle birlikte çocukları 40 dakika boyunca derse odaklamak, sınıf yönetimine dair sayılan sorunlardan başlıcalarıydı.

Bebeklikten itibaren görsel uyaranlara maruz kalmış öğrenciyi görsel ve işitsel materyaller olmadan derse odaklamanın zorluğuna dikkat çekildi. Görme engelli öğretmenin girdiği sınıfların listesini elinde bulundurmasının önemine vurgu yapıldı. Liste sayesinde, derste öğrencilere söz vermenin kolaylaşacağı, böylelikle sınıfta daha düzenli bir ortam sağlanabileceği savunuldu.

Katılımcılar, sınıfta dikte yaptırmak, yer değişikliği, derste istenmeyen davranışlar gösteren öğrencinin velisiyle davranışın hemen sonrasında, sınıf içinde görüşmek gibi önerilerin de sınıf yönetimine olumlu katkı yapan yöntemler olabileceğini ifade ettiler.

Bir katılımcı, sınıfta ödev yapmama, konuşarak dersin akışını bozma gibi istenmeyen davranışlar gösteren öğrencileri listeleyip bu listeyi veli grubuna gönderdiğini belirtti. Ancak bu tutumun veli şikayetleri açısından öğretmeni zor durumda bırakacağı söylendi.

Öğretmenlerin veliyle iş birliğinin önemi vurgulandı.

Öğrencilerde gelişen istenmeyen davranışları kontrol altında tutabilmek için tutanak ve sözleşme seçeneklerinden söz edildi. Bir öğrencinin farklı zamanlarda tutulmuş üç tutanağı olduğunda, öğrenci davranışları değerlendirme kurulunun tutanakları işleme almak zorunda olduğu belirtildi. Bazı öğrencilerin özel durumu nedeniyle onların rehberlik servisine yönlendirilmesinin daha uygun olacağı savunuldu. Sınıflarda yaşanan sorunların temel nedeni olarak; okul idaresinin yeteri kadar öğrencilere yaptırım uygulamaması gösterildi.

Sağlam duruşlu bir idarenin okuldaki birçok sorunun çözümünü beraberinde getireceği ifade edildi.

Ödüllendirmenin de ders katılımına, dolayısıyla sınıf yönetimine olumlu katkı sağlayacağı belirtildi.

4. Okul yönetimi, zümre, branş ve diğer personellerle ilişkiler

Birçok yöneticinin görme engelli öğretmen konusunda küçük de olsa bir önyargılı tutum içinde olduğu, öğretmenin kendi yeterlilikleriyle bu önyargıyı kırmasının mümkün olduğu dile getirildi. Öğretmenin bağımsız hareket ve teknolojiyi kullanma konusunda yetkin olmasının ona avantaj sağlayacağı vurgulandı. Başkasının yardımıyla işlerini yapan bir öğretmenin iyi karşılanmayacağı düşüncesi öne çıktı.

Yeni atanan okulun önceden keşfedilmesinin yararlı olacağı belirtildi. Öğretmenlerle ilişki kurma noktasında beklentiye girmeden kendi girişimlerimizle o bağın kurulmasının önemi hatırlatıldı. Farklı branşlarla iletişimin önemi vurgulandı.

Müdür yardımcılarının görme engelli öğretmene olan tavrında okul müdürünün belirleyici olduğu ifade edildi. Ne yaptığını bilen, duruşu tutarlı olan bir müdürün yalnızca görme engelli öğretmeni değil; okulundaki hiçbir personeli ezdirmediğinden söz edildi.

Bazı okul idarecilerinin alanı dışında dersler tanımlayarak görme engelli öğretmene mobbing uyguladığı; ancak bu yapılanın yasal olmadığı üzerine konuşuldu. Öğretmenin isterse, kendisine uygulanan bu mobbingi üst mercilere taşıyabileceği söylendi.

5. Veli ile ilişkiler

Veliyle ilişkinin görev yapılan okulun çevresiyle ilgili olduğu; veli profilinin çevreye göre değişkenlik gösterdiği ifade edildi. Parçalanmış ailelere sahip olan çocukların sorunlarının çözümünde diğer velilere göre çok daha fazla zorluk yaşandığı saptandı.

Bazı velilerin öğretmenle iyi ilişki kurmalarına rağmen öğretmenin beğenmedikleri davranışlarını okul idaresine şikâyet edebildiklerinden söz edildi. Böyle bir sorunla karşılaşıldığında da her sorunun çözümünde olduğu gibi, öğretmenin kendinden emin bir duruş sergilemesi önerildi. Ders işlenişine, sınıf düzenine müdahale etmek isteyen veli için de aynı kararlı tutumun sürdürülmesi önerildi.

6. MEB web siteleri ve uygulamaları ile ilgili görüşler (BİP, MEBİ, OBA, EBA, MEBBİS, E-okul vb)

Mebi uygulamasının içerik açısından daha güncel olduğu belirtildi. Ancak uygulamayı kullanmanın; hatta uygulamaya giriş yapmanın erişilebilir olmadığı söylendi.

MEB'in içerikleri erişilebilir biçimde düzenlemeyi göz ardı ettiği; çeşitli platformlara, içeriklerin Wcag2 yönergesine uygun şekilde düzenlenmesini talep eden yazılar yazılabileceğine dair bir öneride bulunuldu. E-Okul öğretmen uygulamasında hem iOS hem de Android işletim sistemlerinde erişilebilirlik problemlerinin devam ettiği, yapılacak güncellemelerin birçok görme engelli öğretmenin iş ve işlem süreçlerini önemli ölçüde kolaylaştıracağı belirtildi. Uygulamada en fazla sorun yaşanan alanın not girişleri olduğu ifade edildi. Ayrıca, Millî Eğitim Bakanlığına ait diğer mobil uygulamalarda güvenlik kodu okutma aşamasında erişilebilirlik sorunlarının yaşandığı tespit edildi.

7. Resmi evrak, duyuru ve haberler ile ilgili görüşler

Sınıf ve nöbet defterleri de resmi evrak kapsamına dahil olduğu için, bir sonraki gündem maddesi olan Sınıf Defterleri ve Nöbet defteriyle ilgili görüşler birleştirilerek konuşulmuştur.

DYS'nin kaldırılmasından sonra, yazışmaların öğretmenlere daha çok WhatsApp uygulaması üzerinden ya da bir öğrenciyle belge dolaştırılarak bilgilendirme yapıldığı belirtildi. Fotoğraf biçiminde gönderilen belgelerin tarama uygulamalarıyla çözümlendiği konuşuldu.

Sınıf defteri doldururken, bu işin daha çok öğrencilerle halledildiği, öğrenci seçiminde de dikkatli ve özenli öğrencilerin tercih edildiği ifade edildi. Görme engelli öğretmenin öğrenci eşliğinde defteri doldurmasına rağmen, gören öğretmenlere göre daha dikkatli davrandığı, başka derslerde yanlış alanı doldurma, yoklama yanlışları gibi sorunların gözlemlendiğine değinildi.

8. Okulda ders dışı görevler (Kulüp, sosyal etkinlik, kurumu temsil eden programlar)

Okul dışı temsiliyette, toplantıda bulunan öğretmenlerin pek fazla görev istemedikleri tespit edildi. Okul dışındaki etkinliklere katılmama nedeni olarak da ortam koşullarının erişilebilir olmaması gösterildi.

9. Dilek ve Temenniler

Toplantı, iyi dilek ve temennilerle sona erdi.